

Lilla Livet

Informationstidning för personal inom barnhälsovård

Nummer 3 - mars 2020

Innehåll

Att prata med barn om corona-viruset	s 03
CIVID-19 hos gravida kvinnor, ammande kvinnor, barn och ungdomar	s 03
Vaccinationer i coronatider	s 03
Cosmic - hur dokumenterar man när ett ordinarie BVC-besök handläggs via telefon	s 03
Komjölksproeinallergi	s 04
MPR-vaccination är alltid kostnadsfri på BVC	s 04
FN:s konvention om barnets rättigheter	s 04
Lekmaterial för väntrum och dagrum - nytt avtal	s 04
Projekt kulturfolk/kulturdoula	s 05
Rikshandboken	s 05
BVC-podden	s 05
Artikel Läkartidningen	s 05
Munhälsa - checklista för information vid 4- 5- eller 6 månadersbesöket	s 06
Barns rätt till jämlik hälsa inkluderar även tandhälsa	s 06
Språk och kommunikationsbedömning vid 2,5 år	
metodbeskrivning och remissgång	s 07
Multiutsatta barn - ny rapport	s 07
Info från Livets tråd	s 08
Fortbildning/Utbildning	s 09

Lilla Livet är utgiven av Barnhälsovårdsenheten i Värmland

Kontaktuppgifter till BHV-enheten

Helena Löfwenhamn, barnhälsovårdsöverläkare, 010-831 59 39

helena.lofwenhamn@regionvarmland.se

Cristina Gillå, verksamhetsutvecklare 010-831 66 76

cristina.gilla@regionvarmland.se

Gunilla Svedlund, assistent 010-831 67 06

gunilla.svedlund@regionvarmland.se

Besöksadress:

Hus 77

Lasarettsgatan

653 51 Karlstad

010-831 67 06

e-post: barnhalsovardsenheten@regionvarmland.se

Adress till:

Psykologmottagningen för föräldra- och barnhälsovård

Föräldrastödmottagningen

Centralsjukhuset

Bryggaregatan 7

651 85 Karlstad

Att prata med barn om corona-viruset

”Det viktigaste du kan göra som vuxen är att trygga, lugna och stärka barnets känsla av kontroll. För att göra det måste du ta reda på vad just ditt barn vet och behöver”.

Mer kring hur man gör, kan du läsa om på BRIS hemsida.

<https://www.bris.se/for-vuxna-om-barn/just-nu/att-prata-med-barn-om-corona-viruset/>

/Helena

COVID-19 hos gravida kvinnor, ammande kvinnor, barn och ungdomar

En aktuell sammanställning av dagens kunskapsläge hittar du på;

<https://www.internetmedicin.se/page.aspx?id=9368>

/Helena

Vaccinationer i coronatider

Folkhälsomyndigheten rekommenderar att vaccinationer ges enligt föreskrifter om vaccination av barn i enlighet med det allmänna vaccinationsprogrammet, även under pågående covid-19 pandemi. Som vanligt bör vaccination uppskjutas om barnet har akut pågående infektionssjukdom (covid-19 eller annan infektionssjukdom) med allmänpåverkan och/eller feber.

/Helena

Cosmic - hur dokumenterar man när ett ordinarie BVC-besök handläggs via telefon

Om en telefonkontakt ersätter ett besök då ska ni använda ”kvalificerad telefonkontakt”. Dokumentationen ska vara så lik ett besök som möjligt.

- Registrera besöket som kvalificerad telefonkontakt via bokningsunderlag eller när ni skapar vårdkontakt för dokumentation.
- Välj mall ” Besök BHVQ”
- Sökordet ” Besöksplats” välj ” Annan” och i fritext ange Telefon.
- Sökordet ” Kontaktorsak” välj besöket som var tänkt. Tex. 8 månader
- Välj Z00.1 som huvuddiagnos, men om något avviker så anger ni det som huvuddiagnos enligt kodningsmallen som vanligt.
- Välj XS001 som åtgärdskod vilken beskriver att ni har pratat med företrädare för patienten (ni har ju inte sett patienten själv).

På detta vis får vi en tydlig dokumentation och trots situationen möjlighet att få ut kvalitetsdata.

Mer information om kassahantering och telefonkontakter finns i detta nyhetsbrev, se länk

<http://livlinan.liv.se/Aktuellt/Nyhetsbrev/Nyhetsbrev-Cosmic/2020/03/extra-nytt-om-vardsystem-vecka-13/>

/Helena

Komjökproteinallergi

Nu finns en reviderad version av rutinen i Vida där man också kan få stöd i hur man förskriver bröstmjölksersättning på livsmedelsanvisning.

<http://canea.liv.se/Document/Document?DocumentNumber=16171>

Tyvärr saknar vi ju dietist för barn och jag vet att ni får många frågor kring kost för dessa barn och deras mammor. Som vanligt finns bra information på Rikshandboken under : Pediatrik – Allergier och intolerans- Mjökproteinallergi. Och där finns också en länk till ett informationsblad "Komjölksfria råd till ammande mammor".

/Helena

MPR-vaccination är alltid kostnadsfri på BVC

Det har funnits en otydlighet om kostnaden för MPR-vaccination, varför vi nu tagit fram en ny rutin som fastställer att MPR-vaccination alltid är kostnadsfri på BVC.

<http://canea.liv.se/Document/Document?DocumentNumber=19752>

/Helena

FN:s konvention om barnets rättigheter

Källa: En lättläst skrift om konventionen om barnets rättigheter

Artikel 9

Handlar om att barn alltid, när det går, ska få vara hos sina föräldrar.
Om föräldrarna skiljer sig har barnet rätt att träffa både mamma och pappa.
Men ibland är det bäst för barnet att inte bo hos föräldrarna.
Och ibland är det bäst för barnet att inte träffa den ena föräldern.
Det kan vara om föräldrarna slår barnet eller inte kan ta hand om sitt barn.

Lekmaterial för väntrum och dagrum - nytt avtal

Produkter kommer att vara beställningsbara inom inköpsportalen inom snar framtid. Enligt riktlinjen för kvalitetssäkrat lekmaterial har ett sortiment tagits fram utifrån ett barnsäkert, hälso- och miljösäkert, pedagogisk och hygieniskt perspektiv.

<https://www.e-avrop.com/liv/e-Avtal/Agreement.aspx?docid=-3114&clientid=1781&ver=A>

/Cristina

Projekt kulturtolk/kulturdoula

Projektet kulturtolk/kulturdoula kommer att fortsätta under 2020.

Projektet startade 2017 och riktar sig till utomeuropeiska kvinnor/familjer. Det finns i nuläget 13 kulturtolkar varav 10 av dem också är kulturdoula. Det finns flera olika språkgrupper representerade. Anslag om vilka som finns och kontaktuppgifter har skickats ut till berörd personal. Att använda kulturtolk och kulturdoula är kostnadsfritt.

Kulturdoula är en kvinna som kan vara med kvinnan/paret före under och efter förlossning. Hon fungerar som ett stöd för kvinnan/paret. Vill man ha en kulturdoula så meddelar man det hos sin barnmorska som förmedlar kontakten. Barnmorska informerar om att kulturdoula finns. Kulturtolk kan användas i olika gruppverksamheter på BVC, BMM och på familjecentraler. Till exempel föräldrautbildning, föräldrakurs, babymassage, temainformationer m.m. Kulturtolk/doula får inte ersätta telefontolk.

Vid frågor/funderingar kontakta gärna mig.

Emma Bryngfors Nilsson

Projektledare kulturtolk/kulturdoula

072-5675045

emma.nilsson@regionvarmland.se

Artikel

Läkartidningen

2020-02-18

En bra sammanfattande artikel om prematur suturslutning och omformade skallar.

<https://lakartidningen.se/Klinik-och-vetenskap/Medicinens-ABC/2020/02/Skallmissbildningar/>

/Helena

Rikshandboken

- Nyhetsbrev Prenumerera på senaste nytt från Rikshandboken direkt i din inbox:

<https://www.rikshandboken-bhv.se/rhb/om-rikshandboken/nyhetsbrev/>

/Gunilla

BVC-podden från barnhälsovården Region Stockholm

Nu är 100 stycken poddavsnitt publicerade! Några aktuella om coronaoro. För att underlätta att hitta bland alla dessa avsnitt är de nu sorterade i kategorier som tex. "Amning" eller "Att vara en familj". Förhoppningsvis kan det vara till hjälp för er när ni själva ska lyssna eller när ni ska rekommendera ett specifikt avsnitt till en förälder.

<https://vardgivarguiden.se/kunskapsstod/bmm-bvc-forlossning/bvc/bvc-podden/>

/Helena

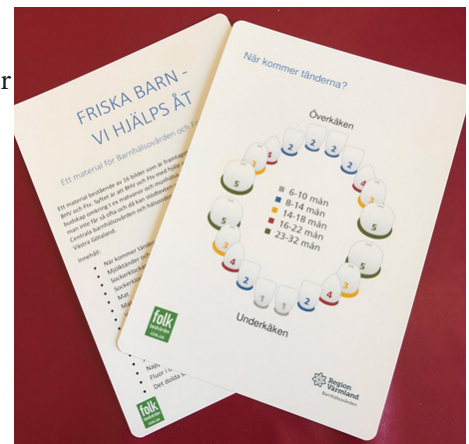
Munhälsa - checklista för information vid 4- 5- eller 6 månadersbesöket

Checklistan finns på barnhälsovårdens hemsida: Barnhälsovård/Rutiner och riktlinjer/ Barnhälsovårdsprogrammet/Munhälsa

<http://canea.liv.se/Document/Document?DocumentNumber=19417&disableRedirect=1>

Hälsokort: Friska barn - vi hjälps åt, ett material för barnhälsovården och folktandvården, kan användas vid hälsosamtalen. Finns att beställa på barnhälsovården.

/Cristina

Barns rätt till jämlik hälsa inkluderar även tandhälsa

Barn som lever i socioekonomisk utsatthet har ökad risk för sämre hälsa/tandhälsa på både kort och lång sikt. Tidiga och förebyggande insatser kan minska riskerna för ohälsa och på sikt bidra till en mer jämlik hälsa. Barnhälsovården är en viktig samhällsaktör i detta arbete.

Flera av er hade förmånen att lyssna till Georgios Tsilingardis om tandhälsa vid inspirationsdagen i Stockholm den 7 november -19, *Barns rätt till jämlik hälsa*. Han berättade om hur karies leder till störningar i kost- och sömnbeteende vilket leder till sämre tillväxt och ger lägre vikt än de barn utan karies, barnen har sämre livskvalitet.

Karies är den vanligaste kroniska sjukdomen i världen och man uppskattar att det finns 621 milj barn i världen med obehandlad karies i sina mjölkttänder. De senaste 50-60 åren har karies gått ner i utvecklingsländerna till följd av fluor tandkrämen. I Sverige ser man att karies ökar igen i alla åldersgrupper sedan år 2011 och kariesförekomsten är högre i socioekonomisk belastade områden. Nationellt sett så är 95-97% av alla 3-åringar kariesfria. Men statistiken visar inte på hur många barn som har tänder som ännu inte behöver lagas – men som är början till sjukdom.

Forskning visar att det är en framgångsfaktor att andra yrkesgrupper än just tandvården sköter delar av preventionen när det gäller kariesförekomsten hos små barn. Besöken på FTV är ofta korta besök och föräldrar känner sig ibland skuldbelagda när de får besked att de inte borstar sitt barns tänder som de bör. I de familjer där man har tilltro att man kan förändra/påverka sitt barns hälsa, där sker också förändring.

Är du nyfiken på Georgios föreläsning? Klicka på länken nedan och ta del av den!
<https://www.youtube.com/watch?v=kvMVFhP6s-0&feature=youtu.be>

/Kerstin Ekblom

Projektledare SKR projektet Ökad tillgänglighet till barnhälsovården

Språk och kommunikationsbedömning vid 2,5 år metodbeskrivning och remissgång

Vi har fortfarande med långa väntetider för hörseltester på små barn. Väntetiderna är långa, 6 månader, vilket resulterar i att en del av er skriver en remiss till.

I denna stora massa med barn finns de som verkligen hör dåligt och behöver snara insatser då de är mitt i sin språkutveckling. Det är alltså en riskfaktor att ha så långa köer och vi måste hjälpas åt att få rätt patient i rätt kö. De flesta barnen remitteras för sen språkutveckling.

De sista åren har det sett ut så här för inkommande remisser:

2016 522

2017 553

2018 774

2019 719

Under hösten fördes diskussioner med logopedmottagningen och barnhälsovården om vad vi kan göra för att minska trycket på Hörselvården. Vi kom överens om att hörseltest inte krävs bara för att man skickar remiss till logoped. Det måste finnas misstanke om hörselnedsättning. Vi kom även överens om att inom BHV ställa några frågor om hörsel, informationen om det publicerades i Lilla Livet i okt 2019.

Hörselfrågor:

- Vänder sig barnet mot den som talar?
- Är barnet intresserad av leksaker som gör ljud?
- Svarar Barnet/reagerar när någon ropar från ett annat rum?
- Har barnet svårt att lokalisera ljud?
- Finns hörselnedsättning inom familjen som debuterat i barndomen?
- Tycker föräldrarna att barnet hör normalt?

Trots detta inkommer många remisser utan att man ställt dessa frågor och bara anger att man skickat remiss till logoped. Dessa remisser avvisar vi. Logopedmottagningen säger också att anser de att ett hörseltest ska göras så skriver de en remiss och då ska inte barnet behöva vänta.

Vid utfall på dessa hörselfrågor ska remiss skriva till hörselvården. Hänvisar till rutinen som ligger i Vida Språk och kommunikationsbedömning vid 2,5 år metodbeskrivning och remissgång.

Rutinen finns på Barnhälsovårdens hemsida: Barnhälsovård/Rutiner och riktlinjer/Pediatrik

<http://canea.liv.se/Document/Document?DocumentNumber=16296>

Birgitta Johansson

Audionom/ Biträdande avd Chef

Multiutsatta barn- ny rapport

Vad är multiutsatthet? Hur vanligt är det att barn är utsatta för flera typer av våld? Hur mår de elever som utsätts och vilken hjälp har de fått? Vilka faktorer ökar risken för multiutsatthet?

Varje barn har rätt att växa upp utan våld, och målet är att allt våld mot barn ska upphöra. Det är det en bra bit kvar, i Sverige såväl som i resten av världen. Det är viktigt att försöka ta reda på hur vanligt våld mot barn är. Det ger förutsättningar för att förebygga, skydda och stötta.

Om barn som utsatts för flera typer av barnmisshandel

Författare: Carolina Jernbro och Åsa Landberg

<http://www.allmannabarnhuset.se/produkt/multiutsatta-barn/>

/Cristina

Info från Livets tråd - *Aktuellt om amning*

Amningskurser till blivande föräldrar

Representanter från Amningshjälpen, barnsjuksköterska Margareta Billebo och barnmorska Nina Stanizewski anordnar kostnadsfri fortbildning om amning till blivande föräldrar på BMM. Tidigare kurser har varit mycket uppskattade, såväl i Värmland som i övriga Sverige. Kursen är ett komplement till befintlig amningsinformation och vänder sig till såväl första- som flerbarnsföräldrar.

Följande amningskurser är planerade:

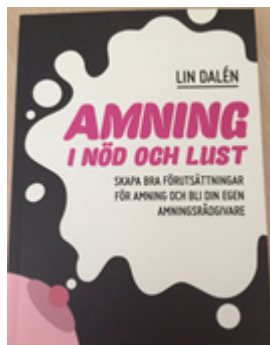
April: BMM Kolvigatan, Karlstad.

Maj: BMM Grums

Blivande föräldrar anmäler sig till Sensus.se.

Om du är intresserad av att ha en kurs på din BMM, kontakta Ingela, ingela.larsson@regionvarmland.se eller Cristina, cristina.gilla@regionvarmland.se

Boktips

Blogg-tips

Bra information om amning till blivande och nyblivna föräldrar finns på www.babybaby.se

Amning i nöd och lust är ett bra stöd vid amningsrådgivning. Ett ex per mottagning kommer att skickas ut till er.

Vårdprogrammet amningskomplikationer

Vårdprogrammet amningskomplikationer är utbytt och vi använder Stockholms läns vårdprogram.

Den finns för nedladdning via länk <https://vardgivarguiden.se/globalassets/kunskapsstod/vardprogram/brostkomplikationer/brostkomplikationer-amning>

Livets tråd är en arbetsgrupp med representanter från hela vårdkedjan. Gruppen arbetar med omvårdnadsfrågor för att underlätta samarbetat mellan olika vårdgivare som möter den blivande och nyblivna familjen.

Arbetsgruppen ska bland annat verka för metodutveckling, utbildning och utvärdering i framförallt amningsfrågor för all personal i hela vårdkedjan och verka för att en gemensam amningspolicy hålls aktuell.

Arbetsgruppen ska också verka för ett bra fungerande samarbete och kommunikation mellan olika vårdgivare, i samråd med berörda chefer.

Medlemmar i Livets tråd

Anette Andersson
Astrid Ekeberg
Camilla Besterman
Cristina Gillå
Elin Boström
Eva Norberg
Helena Donborn
Ingela Larsson
Madeleine Pizarro Torrijos
Katarina Sefton
Margareta Billebo
Nina Stanizewski

Frågor och synpunkter:

cristina.gilla@regionvarmland.se
Ingela.Larsson@regionvarmland.se

Fortbildning/ Utbildning

Vi planerar att ha kontinuerlig utbildning/fortbildning inom olika ämnesområden. De riktar sig till dig som är verksam inom barnhälsovården oavsett yrkesgrupp, som är nyanställd eller behöver fylla på kunskapsförrådet.

Utbildning som är markerad med * anordnas eller stöds av BHV-enheten och är obligatorisk för att du ska få rätt kompetens och klara av ditt uppdrag.

Vid deltagande i utbildningar ska förankring med närmaste chef göras.

[Klicka här för att komma till BHV-enhetens fortbildningsdagar \(Livlinan\)](#)

Region Värmland erbjuder:

* **Startutbildning Cosmic**

Utbildningen finns i [kompetensverket](#)

Motiverande samtal, MI - INSTÄLLD

* **Amning, stöd i amningsstarten**

Nu finns webbutbildning Amning, stöd i amningsstarten i Kompetensverket. Utbildningen är uppdelad i 6 delövningar. Alla övningar utom den som handlar om sena prematurer hör till den baskunskap som alla som ger råd kring späda barn och amning ska ha kunskap om. Efter varje faktaavsnitt går du till länken självtest för att svara på ett antal frågor.

<https://liv.netcompetence.se/Courses/View/8432>

* **Utbildning i barnkonventionen**

Den planerade utbildningen i barnkonventionen flyttas fram

Save the date

* **Samverkan utveckling föräldraskap SUF**

Den 9 september

En utbildningsdag som är en uppföljning från tidigare utbildningsdagar.

Mer information kommer.